

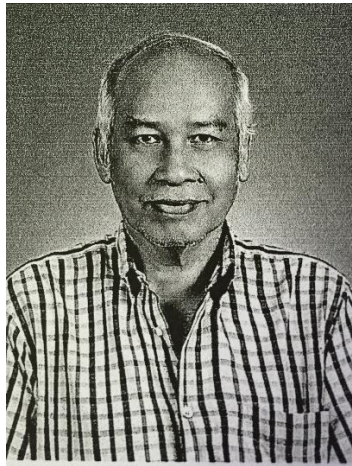

ผู้ได้รับการพิจารณาคัดเลือกให้ได้รับรางวัล “คุณากร” ประจำปี ๒๕๕๘
มูลนิธิรางวัลสมเด็จพระเจ้าฟ้ามหจักรี
จำนวน ๒ ราย

๑. นายชาติรี สำราญ
๒. นางณัชตา ธรรมธนาคม

*ผู้พร้อมด้วยคุณธรรม คุณลักษณะ คุณค่าความเป็นครู
อุทิศตนพัฒนาชีวิตศิษย์ เจริญสู่ความสำเร็จตลอดมา*

นายชาติรี สํารานู

คุณสมบัติทั่วไป

นายชาติรี สํารานู เกิดวันที่ 2 เมษายน พ.ศ. 2486 อายุ 72 ปี ข้าราชการบำนาญ กระทรวงศึกษาธิการ จบการศึกษาระดับปริญญาตรีศิลปศาสตรบัณฑิต (วรรณคดีไทย) จากมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขต ปัตตานี เคยเป็นครูเชี่ยวชาญ สอนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานและช่วยราชการศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้ในพื้นที่จังหวัดยะลา 9 แห่ง เป็นระยะเวลา 39 ปี มุลินธิสมาน - คุณหญิงเบญจา แสงมลิ เสนอชื่อมายังคณะกรรมการคัดเลือกครูผู้สมควรได้รับพระราชทานรางวัลสมเด็จเจ้าฟ้ามหาวชิราวุฒิในส่วนกลาง

ที่อยู่ปัจจุบัน บ้านเลขที่ 79 ต.คุปตาสา อ.เมือง จ.ยะลา 95000 โทรศัพท์ 081-957-6136

ความโดดเด่นที่แสดงถึงคุณสมบัติเฉพาะ

ครูชาติรีเป็นแบบอย่างของครูผู้ที่มีอุดมการณ์ในวิชาชีพครูเป็นอย่างมาก “ย้อนไปในอดีตที่ยังพอจำความได้ ทุกครั้งเมื่อผู้ใหญ่ถามว่า โตขึ้นจะเป็นอะไร คำตอบที่แน่นอนของเด็กชายชาติรีในครั้งนั้น คือ เป็นครู” จนชีวิตการเป็นครูเริ่มต้นขึ้นเมื่อปี พ.ศ. 2506

ตลอดชีวิตราชการทำงานสอนและจัดการเรียนรู้ให้แก่เด็กในพื้นที่จังหวัดยะลา หลายครอบครัวไม่ได้ใช้ภาษาไทย จึงเป็นความท้าทายที่จะต้องเริ่มสอนให้เด็กอ่านออกเขียนได้มาตลอดควบคู่ไปกับวิชาความรู้ตามระดับชั้นเรียนที่เด็กจะต้องได้ด้วย ดังนั้นการทำงานของครูชาติรีจึงไม่แบ่งแยกเชื้อชาติ ศาสนา หรือความเชื่อสามารถทำงานร่วมกันกับคนที่อยู่ในพื้นที่ได้เป็นอย่างดีจนได้รับความไว้วางใจจากผู้ปกครองทุกกลุ่มในชุมชน โดยเฉพาะที่โรงเรียนบ้านบาโต และทุกโรงเรียนที่เคยสอน เป็นนักเรียนทุกคนนับถือ ศาสนาอิสลาม ซึ่งพูดและใช้

ภาษามลายูท้องถิ่นเป็นภาษาแม่ จะพูดและใช้ภาษาไทยเมื่อพูดกับครูหรือเรียนรู้ในห้องเรียนเท่านั้น แต่ด้วยความพยายามจึงสามารถสอนให้เด็กเขียนกลอนและเขียนเรื่องเชิงสร้างสรรค์ โดยได้รวบรวมผลงานเผยแพร่เป็นหนังสือ ได้แก่ เสียงจากบาโต หยิบฝันปั้นผาก บันดินให้เป็นดาวผจญแจ่มต่างรส ซึ่งเป็นหนังสือที่รวมบทเรียงความ บทกลอน กาพย์ และโคลงที่เด็กนักเรียนช่วยกันคัดเลือกบทที่เด็กชอบมารวมเล่ม

ครูชาตรีมีโอกาสทำงานในตำแหน่งผู้บริหาร แต่ด้วยจิตวิญญาณความเป็นครูที่เต็มเปี่ยมจึงเลือกที่จะลาออกจากครูใหญ่มาเป็นครูผู้สอนเพียงอย่างเดียวเพราะเชื่อว่าการสอนคือการสร้างความเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้นกับคนได้อย่างแท้จริง และด้วยความเชื่อที่ว่า “อาจจะมีการสอนไม่ได้ แต่ไม่มีนักเรียนที่เรียนไม่ได้” ก่อนที่ครูชาตรีจะสอนหนังสือทุกครั้งครูชาตรีจะคิดอยู่เสมอว่า “จะสอนใคร จะสอนทำไม แล้วจึงจะคิดต่อว่าสอนอย่างไร เพราะถ้าเรารู้แล้วก็จะสามารถจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้สนองปัญญาเด็กได้ดีที่สุด และเด็กแต่ละคนมีปัญญาการรับรู้ที่ไม่เท่ากัน ดังนั้นปัญหาหรือคำถามที่นำมาสอนก็ต้องไม่เท่ากัน ยากง่ายตามปัญญาแต่ละคน” เพราะการเป็นครูมีอาชีพนี้ขึ้นอยู่กับตรงที่การรู้จักเด็กอย่างลึกซึ้ง พฤติกรรมของผู้เรียนที่ครูคอยสังเกตอย่างต่อเนื่องกับผลงานของผู้เรียนที่นำเสนอ เป็นข้อมูลที่ดีสำหรับครูนำไปสู่การรู้จักผู้เรียน ครูยุคใหม่ในศตวรรษที่ 21 นี้ จะต้องพัฒนาตนเองจากผู้สอนแบบบอกความรู้มาเป็น “โค้ช” (Coach) แนวคิดดังกล่าวแสดงให้เห็นว่าครูชาตรีนำกระบวนการเรียนรู้โดยผู้เรียนเป็นศูนย์กลางมาใช้เป็นคนแรกๆ และยังเป็นผู้หนึ่งที่น่าการจัดกระบวนการเรียนรู้ตามแนวคิดดังกล่าวมาขยายผลให้แก่เพื่อนครูทั่วประเทศ

ในด้านเทคนิควิธีการในการจัดกระบวนการเรียนรู้ ครูชาตรีจะให้เด็กเกิดการอยากรู้และอยากเรียนด้วยตนเองโดยใช้ประสบการณ์ในชีวิตประจำวันมาเป็นตัวเดินเรื่องมากกว่าท่องจำจากตำรา ซึ่งเทคนิควิธีการนี้ครูผู้สอนก็ทำวิจัยในชั้นเรียนควบคู่กันไปได้อีกด้วย จึงเป็นงานวิจัยและพัฒนาที่เป็นประโยชน์ต่อการปรับปรุงการเรียนการสอนได้เป็นอย่างดี จึงทำให้ครูชาตรีเป็นบุคลากรทางการศึกษาที่มีคุณูปการมากโดยเฉพาะเทคนิควิธีการสอนที่ไม่ต้องใช้ต้นทุนสูง นักเรียนและครูร่วมกันจัดการเรียนรู้ได้เองในลักษณะของการเรียนรู้แบบ “บูรณาการ” เข้ากับชีวิตประจำวัน วัฒนธรรมและความเป็นอยู่ มีผลงานที่เป็นประโยชน์และเกิดคุณูปการอย่างมากในวงการศึกษาไทย มีการเผยแพร่และนำไปใช้ได้จริงเป็นจำนวนมาก ซึ่งยังสามารถใช้ได้มาจนถึงปัจจุบันโดยเฉพาะในช่วงการปฏิรูปการศึกษาของประเทศนั้น เพราะรูปแบบการจัดการเรียนการสอนของครูชาตรีนั้นสอดคล้องกับแนวทางของปฏิรูปการศึกษาส่งผลให้มีการนำมาใช้ประโยชน์อย่างกว้างขวางและเกิดครูที่เป็นต้นแบบในการจัดการเรียนรู้โดยผู้เรียนเป็นศูนย์กลางได้ดีเยี่ยมหลายแห่งกระจายอยู่ทั่วประเทศ

นางณัชตา ธรรมธนาคม

คุณสมบัติทั่วไป

นางณัชตา ธรรมธนาคม เกิดเมื่อวันที่ 28 กรกฎาคม 2506 อายุ 52 ปี จบการศึกษาระดับปริญญาตรีครุศาสตร์บัณฑิต (นาฏศิลป์) วิทยาลัยครูบ้านสมเด็จเจ้าพระยา กรุงเทพมหานคร ปัจจุบันสอนและจัดกระบวนการเรียนรู้ในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานมาเป็นระยะเวลา 31 ปี ปัจจุบันเป็นครูชำนาญการพิเศษ กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ดนตรี นาฏศิลป์ โรงเรียนศูนย์รวมน้ำใจ สำนักงานเขตคลองเตย กรุงเทพมหานคร ลูกศิษย์ที่เป็นศิษย์เก่า เป็นผู้เสนอชื่อต่อคณะกรรมการคัดเลือกครูผู้สมควรได้รับพระราชทานรางวัลสมเด็จเจ้าฟ้ามหาจักรี กรุงเทพมหานคร

ที่อยู่ปัจจุบัน บ้านเลขที่ 69/186 ซ.พระราม 2/28 ถ.พระราม 2 แขวงจอมทอง เขตจอมทอง กรุงเทพฯ 10150 โทรศัพท์ 089-538-0374

ความโดดเด่นที่แสดงถึงคุณสมบัติเฉพาะ

ครูณัชตา มีความตั้งใจและมุ่งมั่นในการทำงานอย่างเต็มกำลังความสามารถ มีความอดทนสูงมากที่เพื่อช่วยเหลือและสนับสนุนเด็กในชุมชนคลองเตย ซึ่งเป็นพื้นที่ที่ถือว่ามีความเสี่ยงต่อกับปัญหายาเสพติด และการค้ามนุษย์ ครูณัชตาทำให้เด็กในชุมชนคลองเตยมีทางเลือกในการทำกิจกรรมสร้างสรรค์ แม้ว่ากำลังความสามารถจะไม่ช่วยเด็กและเยาวชนในพื้นที่ได้ทั้งหมดแต่ครูณัชตาระลึกอยู่เสมอว่า “คนทุกคนมีคุณค่าและมีความหมาย การได้ช่วยเหลือดูแลคนแม้แต่เพียงคนเดียวให้รอดพ้นจากภัยได้ก็เป็นความดีที่ยิ่งใหญ่”

ครั้งแรกที่มาทำงานที่โรงเรียนศูนย์รวมน้ำใจถูกเด็กนักเรียนขโมยกระเป๋าเงินไปครูณัชตาก็ยังตระหนักถึงความต้องการความช่วยเหลือของเด็กในชุมชนแห่งนี้จากครูผู้ที่เป็นพ่อ แม่ คนที่สองของเด็กนักเรียนทุกคน จากความช่วยเหลือทำให้ลูกศิษย์หลายคนได้ค้นพบตนเองในด้านศิลปะการแสดง จนสามารถประกอบอาชีพเลี้ยงตนเองและครอบครัวได้ โรงเรียนศูนย์รวมน้ำใจจึงเป็นเสมือนด่านสกัดภัยทางสังคม โดยเฉพาะพื้นที่กลุ่มเสี่ยงยา

เสพติดในสลัมซึ่งนับวันจะทวีความรุนแรงและส่งผลกระทบต่อการพัฒนาประเทศชาติ ครูณัชตาผู้ใช้ศิลปะการแสดงเป็นกำแพงป้องกันภัยให้แก่เด็กและเยาวชนน่าจะเป็นแบบอย่างในการทำงานเพื่อต่อสู้กับเรื่องดังกล่าวด้วยวิธีการสร้างสรรค์ อนุรักษ์และเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรม

การอบรมดูแลเด็กที่มีต้นทุนทางสังคมที่เป็นศูนย์หรือบางคนอาจติดลบจึงต้องเอาใจใส่ใกล้ชิด และให้คำแนะนำเพื่อให้เด็กได้รู้จักมีความคิด มีมารยาททางสังคมที่เหมาะสม กล้าแสดงออกในทางสร้างสรรค์ และสร้างความมั่นใจให้แก่เด็ก จนทำให้เด็กในชุมชนคลองเตยมีโอกาสดูแลเปลี่ยนแปลงทัศนคติต่อสังคมที่ตนเองอาศัยอยู่ ไม่คิดว่าตนเองเป็นเด็กสลัมหรือต่ำต้อยกว่าใครๆ ทำให้เด็กรู้และเห็นคุณค่าของตนเองได้อย่างดีเยี่ยมดังคำที่ลูกศิษย์ได้ยืมจากครูณัชตาอยู่เสมอว่า “ชาติกำเนิดไม่ใช่อุปสรรคในการเป็นคนดี คนเราเลือกเกิดไม่ได้ แต่ก็เลือกที่จะเป็นคนดีได้” ซึ่งครูณัชตาสามารถมองเด็กแต่ละคนที่ตนดูแลได้ทะลุว่าควรจะทำอะไรเพื่ออนาคตที่ดีของตนเอง โดยเฉพาะทางด้านศิลปะการแสดง ให้โอกาสโดยใช้พื้นที่ของห้องเรียนนาฏศิลป์ให้เด็กได้แสดงศักยภาพของตนเองอย่างเต็มที่ที่สร้างสรรค์ความดีงามความภูมิใจให้แก่ตนเอง ผู้ปกครอง ชุมชน และประเทศชาติ จนเป็นที่พึงของครอบครัวและรุ่นน้องในโรงเรียนต่อมาจากรุ่นสู่รุ่น

นอกจากการสอนวิชาและทักษะด้านการแสดงที่ทำให้เด็กมีรายได้ตั้งแต่ยังเรียนหนังสืออยู่นั้น ครูณัชตายังสอนและฝึกให้เด็กรู้จักการวางแผนอนาคตด้วยการออมเงินอย่างเป็นระบบ เด็กในชมรมทุกคนจะมีสมุดเงินฝากธนาคาร (ไทยพาณิชย์ สาขาท่าเรือ) ทำให้เด็กชมรมนาฏศิลป์ทุกคนมีเงินเก็บเป็นจำนวนไม่น้อยเมื่อเรียนจบ (ประมาณ 20,000 – 25,000 บาท/คน) หลายคนนำเงินไปใช้เป็นทุนเรียนต่อหรือบางคนก็นำไปเป็นทุนประกอบอาชีพของตนเองได้ นอกจากนี้ครูณัชตายังเอื้อเพื่อเครื่องมือแก่ลูกศิษย์ในการไปต่อยอดทางด้านศิลปะการแสดงอยู่เสมอ นอกจากนี้ยังมีการสร้างครูที่เป็นตัวแทนตนเองในการสืบสานงานชมรมด้วย